

Kontrollutvalget i Måsøy kommune

Møte nr. 2/2021

27. mai 2021

Arkivkode
4/1 08
Journalnr.
2021/18083-17

S A K S F R E M L E G G

SAK 12/2021

KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE OM MÅSØY KOMMUNES ÅRSREGNSKAP OG ÅRSBERETNING 2020

Saksbehandler: Jan Henning Fosshaug

Saksdokumenter:

- Måsøy kommunes årsregnskap for kommunekassen og konsolidert årsregnskap og årsberetning for 2020 (vedlegg)
- Revisors beretning, datert 15. april 2021 (vedlegg)

Sekretariatets tilrådning:

Kontrollutvalget vedtar følgende uttalelse som sendes til kommunestyret med kopi til formannskapet, jfr. kommuneloven § 14-3 tredje ledd og forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3:

Kontrollutvalgets uttalelse om Måsøy kommunes årsregnskap og årsberetning for 2020

Kontrollutvalget har i møte 27. mai 2021 behandlet Måsøy kommunes årsregnskap for 2020. Grunnlaget for behandlingen har vært det avlagte reviderte årsregnskapet, kommunedirektørens årsberetning og revisjonsberetningen av 15. april 2021. Kontrollutvalgets uttalelse sendes kommunestyret, med kopi til formannskapet, for å legges fram i forbindelse med behandlingen av årsregnskapet.

Måsøy kommunes årsregnskap viser et netto driftsresultat i kommunekassen på kr. 11 635 540,43, og er avsluttet regnskapsmessig i balanse.

Det konsoliderte årsregnskapet viser et netto driftsresultat på kr. 17 051 889,42.

Kontrollutvalgets sekretariat, KUSEK IKS:
Org.nr. 991 520 759
Postadresse:
Sørenskrivervn. 11
9502 Alta

Web: www.kusek.no

Årsregnskapet består av balanse pr. 31. desember 2020, driftsregnskap, investeringsregnskap og økonomiske oversikter for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Kontrollutvalget har merket seg at revisor har avgitt en revisjonsberetning med forbehold som følge av at rammetilskudd for 2020 er feil periodisert med en differanse på kr. 1 176 424,- som er bokført 1. termin 2021.

Årsregnskapet for kommunekassen og konsolidert samt årsberetningen gir en god oversikt over den økonomiske situasjonen for Måsøy kommune pr. 31. desember 2020. Kommunedirektørens årsberetning er oversiktlig og informativ, og det gis gode forklaringer på viktige økonomiske forholdstall.

Kontrollutvalget støtter kommunedirektørens omtale og vurderinger av den økonomiske situasjonen i årsberetningen for 2020. Kontrollutvalget vil påpeke at det er viktig å ha løpende fokus på den økonomiske situasjonen og arbeidet med å tilpasse utgiftsnivået til inntektsrammen for å møte framtidige utfordringer.

Saksopplysninger:

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet innstiller til vedtak, jf. kommuneloven § 14-3, tredje ledd, og forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3. Uttalelsen fra kontrollutvalget skal stiles i original form til kommunestyret, med kopi til formannskapet. Kommunedirektøren skal ifølge forskrift levere årsregnskapet senest 15. februar året etter regnskapsåret og årsberetning senest innen 31. mars året etter regnskapsåret.

Årsregnskapets funksjon er å gjøre rede for tilgangen på og anvendelse av de midlene som er stilt til rådighet. Årsregnskapet ses i sammenheng med kommunens årsberetning - hvor det også redegjøres for arbeidet gjennom året og for hva som er oppnådd. Sammen utgjør dette de viktigste dokumentene en kommune avgir i løpet av året. Årsberetningen skal blant annet redegjøre for forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utvikling og stilling, og om den økonomiske stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid, jf. kommuneloven § 14-7. Dette er i henhold til de grunnleggende krav til økonomiforvaltningen i kommunen, jf. kommuneloven § 14-1.

I ny kommunelov er det innført krav om å utarbeide et konsolidert regnskap for kommunen som juridisk enhet. Etter kommuneloven skal det utarbeides et konsolidert regnskap som favner alle regnskapsførende enheter som inngår i kommunen, og uavhengig av hvor stor eierandel kommunen har i enheten. Dette omfatter blant annet kommunale foretak (100 prosent). Unntaksregelen er for de kommunale foretak som driver næringsvirksomhet og derigjennom kan benytte regnskapslovens regnskapsprinsipper, disse ikke vil bli konsolidert i kommuneregnskapet. Det er et naturlig krav at de regnskapsførende enhetene som skal konsolideres, må avlegge regnskap etter de samme regnskapsprinsippene.¹

¹ Kommuneloven § 14-6, fjerde ledd.

I det konsoliderte regnskapet for Måsøy kommune inngår Måsøy Næring og Havn KF, Måsøy Industrieiendom KF og kommunekassen.

Årsregnskapet for 2020

Årsregnskapet består av:

- Kommunekassens årsregnskap
- Konsolidert årsregnskap

Måsøy kommunes årsregnskap (kommunekassen) viser et netto driftsresultat på kr. 11 635 540,43 og et regnskapsmessig resultat i balanse.

Det konsoliderte årsregnskapet viser et netto driftsresultat på kr. 17 051 889,42.

Handlingsregler/anbefalinger

Det fremgår ikke av regnskapsdokumentet eller årsberetningen at kommunestyret har vedtatt særskilte handlingsregler.

Statsforvalteren har anbefalt at netto driftsresultat bør være på 3 % av brutto inntekter.

Teknisk beregningsutvalg har anbefalt at netto driftsresultat bør være på minimum 1,75 % av brutto inntekter.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat uttrykker andelen av årets driftsinntekter som ikke er blitt benyttet til dekning av årets driftsutgifter, og som derfor er avsatt til fond, til finansiering av investeringer, eller er ubrukt. *Det er netto driftsresultat som er det viktigste måltallet for kommunene.* Sammen med andre indikatorer brukes det til å analysere kommunens økonomi. Generelt er et godt netto driftsresultat en indikator på at kommunen har økonomisk handlefrihet.

Netto driftsresultat kommunekassen²

Måsøy kommunes regnskap viser et netto driftsresultat på kr 11 635 540,43 i kommunekassen, som utgjør 6,1 % av brutto driftsinntekter. Dette er oppfyller statsforvalterens og Teknisk beregningsutvalgs anbefalinger med god margin.

Det fremgår av årsberetningen at *utbetaling av havbruksmidler har hatt resultateffekt på netto driftsresultat, og ved å korrigere for havbruksfondet et netto driftsresultat i 2020 på negativt kr. 3,4 mill. som utgjør -2,0 % av driftsinntekter.*³

Netto driftsresultat konsolidert regnskap

Det konsoliderte regnskapet viser et netto driftsresultat på kr 17 051 889,42.

² Årsregnskapet, s. 2 og årsberetningen s. 3-4.

³ Årsberetningen, s. 4

Finansielle nøkkeltall som endring i arbeidskapitalen er et mål på om likviditeten bedres eller svekkes. Arbeidskapitalens driftsdel er et mål på likviditet til frie driftsformål. Denne kan ikke være negativ over lang tid, da det vil innebære at kommunen vil være avhengig av bundne midler eller lånemidler for å dekke løpende betalingsforpliktelser gjennom året.

Endring i arbeidskapitalen⁴

Arbeidskapitalen er definert som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og er den kapitalen som er disponibel til investeringer og innkjøp. Dette nøkkeltallet gir en beskrivelse av handlingsrommet til kommunen. Det er viktig at det finnes arbeidskapital, og hvor stor denne skal være kan være en diskusjonssak, og noen vil hevde at den bør være rundt 50 % av omløpsmidlene.

Tall i 1000	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Sum Omløpsmidler	36 029	51 460	55 454	75 531	83 765	107 677
Sum kortsiktig gjeld	18 194	17 903	16 471	16 977	19 519	20 751
Arbeidskapital	17 835	33 557	38 983	58 554	64 246	86 926
Endring av arbeidskapital	-1 844	15 722	5 425	19 571	5 692	22 680

Vi ser at Måsøy kommune har negativt finansielt resultat i ett av de siste seks årene, men det var en stor økning i 2016, 2018 og 2020 som kan begrunnes med premieavviket i 2016 og havbruksfondsmidlene i 2018 og 2020. Dette er en positiv trend kommunen må jobbe for å opprettholde.

ARBEIDSKAPITALENS DRIFTSDEL I PROSENT AV DRIFTSINNTEKTER

Tall i 1000	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Arbeidskapitalens driftsdel	5 145	16 386	27 888	47 407	51 096	56 463
Driftsinntekter	142 762	146 515	148 120	168 275	166 093	190 785
Arbeidskapitalens driftsdel i %	3,60 %	11,18 %	18,83 %	28,17 %	30,76 %	29,60 %

Ved å korrigere arbeidskapitalen for forhold som bundne fond og ubrukte lånemidler av eksterne lån får vi arbeidskapitalens driftsdel. Arbeidskapitalens driftsdel viser kommunens grunnlikviditet - den delen av omløpsmidlene som ikke er gjeld eller på annen måte knyttet til bestemte formål.

Tabellen viser at arbeidskapitalens driftsdel i prosent av driftsinntektene har hatt en relativt jevn økning i årene etter 2015, men viser en svak nedgang fra 2019 til 2020.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond er frie fond og står til kommunestyrets frie disposisjon. Kommunen bør til enhver tid ha en «buffer» til å møte uforutsette hendelser, som svikt i inntekter eller økte utgifter. Kommunen vil automatisk sikre denne «bufferen» dersom store deler av et positivt netto driftsresultat årlig avsettes til disposisjonsfond. Når disposisjonsfondet har nådd en viss størrelse, kan fondet bidra til at kommunen i større grad kan egenfinansiere investeringene sine.

Disposisjonsfond kommunekassen.⁵

Kommunekassen har i årene 2016 – 2020 hatt en positiv oppbygging av disposisjonsfondet, fra omlag kr. 2,3 mill. i 2016 til omlag kr. 47.7 mill. pr. 31.12.2020.

Netto lånegjeld⁶

Måsøy kommunes totale lånegjeld inkl. foretakene, ekskl. pensjon utgjør ved årsskiftet omlag kr. 159 mill. Måsøy kommune bærer risikoen for de lån som er tatt opp gjennom foretakene.

⁴ Årsregnskapet, s. 2 og årsberetningen kap. 2.3.1.1, s. 6

⁵ Årsregnskap, s. 12

⁶ Årsregnskap, s. 8-9, note 9 og årsberetningen kap. 2.4.2 Gjeldsutvikling, s. 8-10

Kommunekassen alene hadde en samlet lånegjeld pr. 31.12.20 på kr. 141 mill. Netto lånegjeld etter at startlån og ubrukte lånemidler er holdt utenfor var på 103.6 mill.

Noter til regnskapet

Det blir i notene til regnskapet gitt en del viktig tilleggsinformasjon som har betydning for forståelsen av regnskapet.

Årsberetningen

Kommunens årsberetning gir en utdypende beskrivelse av driften i 2020.

Årsberetningen viser at Måsøy kommune hadde et bra økonomisk resultat i 2020. Kommunedirektøren påpeker i sin innledning at selv om resultatet er positivt så er det mange underliggende forhold som gjør at økonomien er skjør, og peker blant annet på at lånegjelda er økende og at kommunen er sårbar for renteøkninger. Pensjonsforpliktelsene og oppsamlet premieavvik er økende. Befolkningsutviklingen er utfordrende med flere eldre og fallende innbyggertall. Det er derfor nødvendig å fortsatt holde fokus på økonomistyring, og samtidig gjøre grep for å tilpasse kommunen til kommende utfordringer.

Revisjon

Måsøy kommune sitt årsregnskap er revidert av Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS. Revisjonen skal planlegges, gjennomføres og rapporteres slik lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk krever. Revisor skal også vurdere risikoen for at det kan foreligge feilinformasjon i årsregnskapet som følge av misligheter og feil.

Revisorsberetning skal inkludere uttalelse om konsolidert regnskap for Måsøy kommune og regnskapsrevisor skal uttale seg om det er avdekket forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Revisjonsberetningen

Revisorsberetning inkluderer uttalelse om konsolidert regnskap og uttalelser om øvrige lovmessige krav. Revisjonsberetningen skal ifølge ny kommunelov § 24-8 avgis av revisor uten ugrunnet opphold, og senest 15. april. Vest-Finnmark kommunerevisjon IKS har avgitt en revisjonsberetning den 15. april 2021.

Beretningen er en beretning med forbehold, som følge av at rammetilskudd for 2020 er feil periodisert med en differanse på kr. 1 176 424,- som er bokført 1. termin 2021.

Sekretariatets vurderinger

Kontrollutvalget skal påse at kommunens årsregnskap blir revidert på en betryggende måte.

Kontrollutvalget skal også avgi uttalelse om kommunens årsregnskap og årsberetning basert blant annet på avlagt revisjonsberetning.

Sekretariatet viser til revisors beretning, som er avgitt med forbehold. Utover dette forutsettes det at opplysninger om økonomiforvaltningen i kommunen sitt årsregnskap og årsberetningen er i tråd med gjeldende lover og regler for området.

Sekretariatet har utarbeidet forslag til kontrollutvalgets uttalelse som baserer seg på en gjennomgang av ovennevnte dokumenter. Forslaget til uttalelse fremgår i sekretariatets tilrådning innledningsvis i dokumentet.

Det legges til grunn at uttalelsen kan justeres dersom det i kontrollutvalgets møte fremkommer supplerende opplysninger ved orienteringer/presentasjon som aktualiserer dette.